

بررسی رابطه میان جنسیت، محل زندگی و شرایط اقتصادی با رفتار شهروندی در محیط های ورزشی شهر مشهد

محمدویسی^{۱*}، محمدرضا بنی اسدی^۲، عباس عابد^۳، غلامرضا نودهی^۴

*-۱- دانشجوی، دکترای جامعه شناسی ورزش، جامعه شناسی، دانشکده علوم انسانی و اجتماعی، دانشگاه علوم و تحقیقات تهران.

(vaisimohamad@yahoo.com)

۲- دانشجوی، دکترای جامعه شناسی ورزش، جامعه شناسی، دانشکده علوم انسانی و اجتماعی، دانشگاه علوم و تحقیقات تهران.

(gbaniasadi@gmail.com)

۳- دانشجوی، دکترای جامعه شناسی ورزش، جامعه شناسی، دانشکده علوم انسانی و اجتماعی، دانشگاه علوم و تحقیقات تهران.

(abasabed.m@gmail.com)

۴- دانشجوی، دکترای جامعه شناسی ورزش، جامعه شناسی، دانشکده علوم انسانی و اجتماعی، دانشگاه علوم و تحقیقات تهران.

(gholamrezanodei@yahoo.com)

چکیده

هدف از این پژوهش، بررسی رابطه جنسیت، محل زندگی و شرایط اقتصادی با رفتار شهروندی در محیط های ورزشی شهر مشهد بود. تحقیق از نوع پیمایشی بوده و جامعه آماری آن شامل تمامی ورزشکاران دانش آموز شهر مشهد در سال ۱۳۹۳ (۱۴۲۲ نفر) است که از میان آنها تعداد ۳۱۰ نفر، به روش نمونه گیری تصادفی خوشه ای انتخاب شده و به دو گروه (پسر/ دختر) تقسیم شدند. از پرسشنامه محقق ساخته استفاده شد که روائی صوری (نظرمتخصصین) و پایایی آن به تأیید رسید (آلفای کرونباخ $r = 0.74$). برای آزمون فرضیه ها از روش آماری ANOVA استفاده شد. یافته ها نشان داد، در میزان رفتارهای پرخطر و جنسیت تفاوت معنی داری وجود دارد ($p < 0.05$) و نتایج آزمون آنالیز واریانس بین محل زندگی و وضعیت اقتصادی با رفتارهای شهروندی تفاوت معنی داری وجود دارد و تست تعیبی شفه حاکی از تفاوت بارز بین گروه اول و سوم در وضعیت اقتصادی و گروه اول و چهارم در محل زندگی بود ($F: 1/198$ و $1/417$). به طور کلی می توان گفت که بین میزان رفتارهای شهروندی با سه متغیر جنسیت، محل زندگی و شرایط اقتصادی رابطه وجود دارد.

واژه های کلیدی: رفتار شهروندی، شرایط اقتصادی، محل زندگی، محیط ورزشی

The relationship between sex, place of living and economic conditions with citizenship behavior in the sport environments city of Mashhad

Abstract

The purpose of this study was to evaluate the relationship between sex, place of living and economic conditions with citizenship behavior in the sport environments city of Mashhad. Survey research and statistical population includes all student athletes in Mashhad in ۱۳۹۳ (N=۱۴۲۲) that the number ۲۱۰, a random cluster sampling method selected and the groups (boys/girls) groups. Validity of the questionnaire was used (expert opinion) and its reliability was confirmed (Cronbach's alpha $r=۰/۷۴$). To test the hypothesis of-way ANOVA was used. Results showed that there were no significant differences in risk behaviors and gender ($۰/۰ < p$) and the results of analysis of variance between the living and the economic situation, there were no significant differences in citizenship behaviors and Scheffe test showed significant difference between first and third in the economic situation and the first and fourth place, respectively ($F= ۱/۱۹۸$ and $۱/۴۱۷$).

Key words: Citizenship behavior, economic situation, place of living, sport environments.

۱- مقدمه

شهروندی، از مهم ترین ایده های اجتماعی است که به منظور کمک به شناخت بهتر جامعه، روابط درونی آن و هدایت کنش ها و رفتارها به وجود آمده است. این مفهوم همانند هر مفهوم دیگر، در بستر تاریخی- اجتماعی و در درون شبکه های مفهومی، محتوا و معنای خود را آشکار می سازد. این معنا و محتوا، ثابت نبوده و به اعتبار تحولات پدید آمده در جوامع و رویکردهای نظری، دستخوش تغییر شده است. علاوه بر آن مفهوم شهروندی در میان دیگر مفاهیم در عرصه مباحث جامعه شناسی، از این ویژگی برخوردار است که در مکاتب مختلف فلسفی، سیاسی و حقوقی مورد تفسیر قرار گرفته و ماهیتی تجویزی کسب کرده است (عاملی، ۱۳۸۸). شهروندی اصلی است که بر روابط دولت و اعضای جامعه نظارت می کند، یعنی از یک سو به امتیازات دولت و حقوق افراد از دیگر سو به مناسبات و فرآیندهای تاریخی مربوط می شود. با اینکه شهروندی اعتبار فرد را در جامعه مشخص می کند، اما همزمان بر بسترهای اجتماعی که فرد در آنها رفتار می کند تأکید دارد به بیان دیگر، شهروندی پیوندهای میان فرد و جامعه را در قالب حقوق، تعهدات و مسئولیت ها منعکس می سازد و چارچوبی برای تعامل افراد، گروه ها و نهادها ارائه می کند (فتیحی، ۱۳۹۰).

در عصر حاضر شهروندی یک ضرورت اجتماعی است که به صورت سازه اجتماعی ناشی از بسترهای اجتماعی و فرهنگی جامعه همراه با تنوع فرهنگ ها، معانی مختلفی را در جامعه شکل می دهد. براین اساس، در حوزه فرهنگ شهروندی باید به مجموعه هایی از ارزشهای اجتماعی چون "مساوات طلبی، آزادی، فردگرایی، مردم سالاری و مسئولیت پذیری مدنی شهروندان" اشاره نماییم که این پارامترها، جزء حقوق فرهنگ شهروندی محسوب می شود. لذا این پژوهش با شاخص ها زیر سنجیده شد.

۱- قانون مداری: فرآیند بسط شعور شهروندی برای وصول به اهداف کلان زندگی اجتماعی است. (حاجی پور، ۱۳۸۹: ۲۶).

۲- مسئولیت پذیری: شهروندی مفهومی است که با مسئولیت و مسئولیت پذیری آحاد جامعه همراه است.

۳- مشارکت: مشارکت مردم و شهروندان فعل و انفعالی است که برای شهروندان این امکان را فراهم می کند در قاعده سازی و فرمول بندی سیاست ها و خطمشی هایی که بر کل جامعه مؤثر است، شرکت جویند (زارعی، ۱۳۸۹).

با نگاهی به پژوهش های صورت گرفته پیرامون رفتار شهروندی و خرده مقیاس های آن، پژوهش های فراوانی یافت شد که به بررسی این مسئله پرداخته اند که جنسیت چگونه رفتار شهروندی را تحت تاثیر قرار می دهد (هیلز و همکاران^۱، ۲۰۱۲؛ ولسکی و آگیولار^۲، ۲۰۰۹؛ به نقل از اسمایلینگ و میلر^۳، ۲۰۱۲) و پژوهش های داخلی (پورعزت، ۱۳۸۹؛ رضوی و خزایی، ۱۳۸۷؛ منوچهری و نجاتی، ۱۳۸۸). اما پژوهشی که رابطه ی عوامل غیرمستقیم (محل زندگی و وضعیت اقتصادی) با رفتار شهروندی را به صورت جدی بررسی کرده باشد یافت نشد؛ لذا انجام پژوهش در این زمینه بایسته به نظر می رسد. در جامعه ایران نیز مانند سایر نقاط جهان هر مدیر برای اداره سازمان خود از روش یا روش های خاص استفاده می کند.

باتوجه به پژوهش های که قبلا در این راستای چهار متغیر جنسیت، وضعیت اقتصادی، محل زندگی و متغیر رفتار شهروندی، تحقیق فوق با هدف بررسی رابطه جنسیت، وضعیت اقتصادی و محل زندگی با رفتار شهروندی دانش آموزان ورزشکار شهر مشهد در سال ۱۳۹۳ انجام گرفت.

۲- روش شناسی

روش این پژوهش از نظر روند (پیمایشی)، ماهیت (کاربردی) و زمانی (مقطعی) است. جامعه آماری مورد نظر این پژوهش را کلیه ورزشکاران دانش آموزان شهر مشهد (۱۴۲۲ نفر)، که از میان با استفاده از نمونه گیری تصادفی خوشه ای (مناطق مختلف شهر) و طبق جدول کرجسای و مورگان، ۳۱۰ نفر (۱۷۰ پسر و ۱۴۰ دختر) به عنوان نمونه انتخاب شدند. تعداد ۳۱۰ پرسشنامه در بین دانش آموزان توزیع شد و از این تعداد، ۳۱۰ برگ پرسشنامه تحویل گرفته شده و مورد بررسی قرار گرفت که ۱۰۰ درصد بود. با توجه به اهداف پژوهش، بهترین ابزار اندازه گیری و جمع آوری اطلاعات استفاده از پرسشنامه بود. برای این منظور از پرسشنامه محقق ساخته استفاده شده است و مشتمل بر سه خرده مقیاس است، استفاده گردید.

در این پرسشنامه (بجز سوالات دموگرافیک) ۳۰ سوالی که مقیاس آن از نوع لیکرتی (هرگز، بندرت، گاهی اوقات، بیشتر اوقات، همیشه) بود و هر خرد مقیاس قانونمداری، مسئولیت پذیری و مشارکت اجتماعی را به طور برابر ۱۰ سوال می سنجید. روش نمره گذاری پرسشنامه به صورت ارزش گذاری نمرات از ۱ تا ۵ بود. روایی صوری (نظر ۱۰ نفر از متخصصین) و پایایی آن توسط ضریب آلفای کرونباخ، قانونمداری (۰/۷۳)، مسئولیت پذیری (۰/۶۸)، مشارکت اجتماعی (۰/۷۱) و کل مقیاس (۰/۷۴) بدست آمد.

متغیر وضعیت اقتصادی، در ۳ گروه (ضعیف، متوسط و خوب) تقسیم شده بودند که درصدهای آنها به ترتیب (۳۳-۵۱-۱۶) بدست آمد. و متغیر محل زندگی نیز به ۴ گروه (شمال، غرب، شرق، جنوب) تقسیم شده بودند که درصدهای آنها به ترتیب (۲۰-۲۷-۴۱-۱۲) بدست آمد.

برای تجزیه و تحلیل داده های متغیرهای جنسیت، سطح درآمد خانواده و محل زندگی از آمار توصیفی و برای ازمون فرضیه های تحقیق و از تحلیل واریانس یکطرفه و تست تعقیبی شفه در سطح ($\alpha=0/05$) استفاده گردید. کلیه عملیات آماری پژوهش با استفاده از نرم افزار آماری SPSS^۴ ورژن ۲۰ انجام گرفت.

۱. Hills et al.

۲. Vlosky & Aguilar

۳. Smayling & Miller

۴. Sciences Statistical Package for the Social

۳- یافته ها

یافته های توصیفی نشان دادند که جامعه آماری پژوهش (۱۴۲۲ نفر)، باتوجه به حجم نمونه تعداد ۳۱۰ پرسشنامه جمع آوری شد که شامل، ۱۴۰ دختر (۴۵/۱۶) درصد و ۱۷۰ پسر (۵۴/۸۴) درصد شرکت کردند. از این میان، ۲۴۰ نفر (۷۷/۴۱) درصد در محیط ورزشی آموزش و پرورش مورد مطالعه بودند و ۷۰ مورد (۲۲/۵۸) درصد در تیمهای باشگاهی و خارج از محیط ورزشی آموزش و پرورش بودند. در بخش پرسشنامه مربوط به رفتارهای شهروندی، شرایط نمرات در در خرد مقیاس، مسئولیت پذیری بین دو گروه پسرها و دخترها تقریباً برابر بود، اما در دو خرده مقیاس مشارکت اجتماعی و قانونمندی در گروه پسرها نمره بالاتری را نسبت به گروه دخترها داشت.

جدول ۱- تی تست برای دو گروه مستقل (جنسیت)

رفتار شهروندی	تست لوین برای واریانس- های برابر		تی تست برای میانگین های برابر				
	F	سطح معنی داری	t	درجه آزادی	سطح معنی داری	اختلاف میانگین	اخلاف خطای استاندارد
واریانس های برابر	۰/۶۴۷	۰/۰۳۸	۰/۲۴۸	۳۰۹	۰/۴۵۰	۲/۲۱۶	۲/۰۳۳
واریانس های نا برابر			۰/۲۳۶	۲۵۳/۹۲۱	۰/۴۶۷	۱/۵۰۲	۲/۱۱۱

اطلاعات جدول شماره (۱) نشان داد که تست لوین با $p=۰/۰۳۸$ نشان دهندهی این است که فرض یکنواختی واریانس ها پذیرفته می شود. با توجه به اینکه $p>۰/۰۵$ و مقدار پایین t فرض صفر رد می شود، این بدان معنی می باشد که فرض محقق مبنی بر اینکه بین جنسیت ورزشکاران دانش آموز و رفتارهای شهروندی تفاوت معنی داری وجود دارد تایید می شود.

جدول ۲- آنالیز واریانس یکطرفه رفتار شهروندی با شرایط اقتصادی

رفتار شهروندی	سطح معنی داری		جمع مجزورات	درجه آزادی	F
	۰/۵۰۱				
	بین گروهی	۱۳۱/۹۰	۲	۱/۴۱۷	
	داخل گروهی	۱۰۱۶۷/۰۰	۳۱۰		
کل	۱۰۲۹۸/۹۰	۳۱۰			

اطلاعات مربوط به جدول شماره (۲) نشان می دهد که مقدار F در این جدول از تقسیم MSF بر MSE بدست می آید. مقدار بالای F و مقدار پایین sig. فرض صفر یا همان یکسان بودن ۳ گروه از شرایط اقتصادی را رد می کند. این بدین معنی است که فرض محقق مبنی بر این که بین ۳ گروه شرایط اقتصادی رابطه و میزان رفتارهای شهروندی معنی داری وجود دارد.

جدول ۳- تست تعقیبی آنالیز واریانس یکطرفه رفتارهای شهروندی با شرایط اقتصادی

۹۵ درصد اطمینان	سطح معنی	خطای	اختلاف	شرایط اقتصادی با هم
-----------------	----------	------	--------	---------------------

تست شفه شرایط اقتصادی		میانگین	استاندارد	داری	حد پایین	حد بالا
	متوسط	۳/۵۴	۳/۲۴	۰/۵۲۱	-۴.۱۸	۱۱/۲۷
	خوب	۲/۵۷	۳/۰۹	۰/۸۰۵	-۷/۱۷	۱۲/۳۱
	ضعیف	-۳/۵۴	۳/۲۴	۰/۵۲۱	-۱۱/۲۷	۴/۱۸
	خوب	-۰/۹۷	۳/۰۴	۰/۹۳۱	-۸/۲۲	۶/۲۶
	ضعیف	-۲/۵۷	۴/۰۹	۰/۸۰۵	-۱۲/۳۱	۷/۱۷
متوسط	۰/۹۷	۳/۰۴	۰/۹۴۵	-۶/۲۶	۸/۲۲	

اطلاعات مربوط به جدول شماره (۳) تست تعقیبی توکی مربوط به رابطه بین گروه های مختلف با همدیگر نشان می دهد که گروه ها دو به دو نیز باهم تفاوت دارند. این تفاوت در دو گروه ضعیف و خوب محسوس تر است (۰/۹۳۱).

جدول ۴- آنالیز واریانس یکطرفه رفتارهای شهروندی با محل زندگی

رفتار شهروندی		جمع مجزورات	درجه آزادی	F	سطح معنی داری
	بین گروهی	۲۶۴/۲۰	۲	۱/۱۹۸	۰/۴۷۳
	داخل گروهی	۲۳۱۶۷/۰۰	۳۱۰		
	کل	۲۳۲۷۸/۲۰	۳۱۰		

اطلاعات مربوط به جدول شماره (۲) نشان می دهد که مقدار F در این جدول از تقسیم MSF بر MSE بدست می آید. مقدار بالای F و مقدار پایین sig. فرض صفر یا همان یکسان بودن ۴ گروه از محل زندگی رد می شود. این بدین معنی است که فرض محقق مبنی بر این که بین ۴ گروه محل زندگی و میزان رفتارهای شهروندی رابطه معنی داری وجود دارد.

جدول (۵). تست تعقیبی آنالیز واریانس یکطرفه رفتارهای شهروندی با محل زندگی

	محل زندگی با هم	اختلاف میانگین	خطای استاندارد	سطح معنی داری	۹۵ درصد اطمینان	
					حد پایین	حد بالا
	شمال شهر	۲/۷۶	۲/۶۹	۰/۵۷۳	-۳.۲۱	۱۰/۳۳
	غرب شهر	۱/۹۲	۲/۲۵	۰/۷۰۱	-۶/۱۹	۱۱/۴۹
	شمال	-۲/۵۱	۲/۲۴	۰/۴۸۳	-۱۰/۲۹	۳/۴۳

تست شفه محل زندگی	شرق	-۰/۸۶	۲/۰۴	۰/۸۰۳	-۷/۷۲	۵/۶۱
	شمال	-۲/۴۸	۳/۱۵	۰/۷۲۲	-۱۱/۸۳	۶/۲۴
	جنوب	۰/۹۴	۲/۲۴	* ۰/۹۳۱	-۵/۶۶	۷/۶۲
	جنوب	۲/۱۶	۲/۲۳	۰/۴۷۶	-۴.۲۰	۱۰/۳۱
	شرق	-۱/۰۴	۰/۹۲	۰/۶۵۵	-۶/۲۱	۱۱/۰۷
	جنوب	۲/۶۶	۲/۶۳	۰/۵۱۱	-۵.۱۸	۹/۶۴
	غرب	۱/۸۷	۱/۸۸	۰/۷۰۰	-۷/۲۳	۱۰/۴۲
	شرق	۲/۷۴	۲/۸۱	۰/۵۱۳	-۵.۳۳	۸/۳۹
غرب	۱/۹۰	۱/۹۳	۰/۷۰۶	-۷/۱۹	۹/۶۱	

اطلاعات مربوط به جدول شماره (۳) تست تعقیبی توکی مربوط به رابطه بین گروه‌های مختلف با همدیگر نشان می‌دهد که گروه‌ها دو به دو نیز باهم تفاوت دارند. این تفاوت در دو گروه شمال و جنوب شهر است (۰/۹۳۱).

۴- بحث و نتیجه گیری

در بخش توصیف رفتار شهروندی نتایج نشان داد که در میزان رفتار شهروندی، شرایط نمرات در خرد مقیاس مسئولیت‌پذیری تقریباً برابر بود، اما در دو خرده مقیاس قانونمداری و مشارکت اجتماعی در گروه پسران نمره بالاتری را نسبت به گروه دخترها داشت. این یافته‌ها با پژوهش (اذانی، ۱۳۹۰) همخوانی داشت. این نتایج می‌تواند به دلیل، فضای باز بیشتری است که در اختیار گروه پسران نسبت به گروه دختران قرار دارد که عوامل متعددی آنرا تقویت میکنند مانند، شرایط مذهبی، فرهنگی و ارزشی بافت اجتماعی کشور، که از جمله عوامل تاثیرگذار در توجه پسران به قانونمداری هستند. سایر یافته‌ها نشان داد، در میزان رفتار شهروندی و جنسیت در سطح معنی داری ۵ درصد تفاوت معنی داری وجود دارد ($p < 0.05$). این نتیجه با پژوهش‌های (امانوئل و همکاران، ۲۰۱۱) و (هاشمیان فر و عجمی، ۱۳۹۱) همخوانی داشت اما با نتایج پژوهش (زیاری، ۱۳۹۲) متفاوت بود. این تفاوت محسوس میان دو متغیر رفتار شهروندی و جنسیت دانش‌آموزان ورزشکار احتمالاً به دلایلی مانند، انتقال جنبه‌های رفتار شهروندی از محیط پسرانه به محیط‌های دخترانه می‌باشد، که این فرایند خود به دلیل فرایند جهانی نزدیکی ارتباطات می‌باشد که در آن تکنولوژی و وسایل ارتباط جمعی و غیره نقش مهمی دارند.

نتایج آزمون آنالیز واریانس نشان داد که بین رفتار شهروندی و وضعیت اقتصادی تفاوت معنی داری وجود دارد و تعیبی شفه حاکی از تفاوت بارز بین گروه اول و سوم بود ($F = 1/417$). این نتیجه با پژوهش‌های (تقوایی، ۱۳۸۹)، (شربتیان، ۱۳۸۹) و (شریفیان ثانی، ۱۳۸۸) همخوانی داشت اما با نتایج پژوهش (هاشمیان فر و گنجی، ۱۳۹۰) متفاوت بود. به احتمال فراوان علت این رابطه قوی میان دو متغیر وضعیت اقتصادی با میزان رفتار شهروندی در بین دانش‌آموزان ورزشکار می‌تواند به علت تاثیرات محسوس این فاکتور در سطح آگاهی دانش‌آموزان نسبت به این رفتار شهروندی است.

همچنین نتایج آزمون آنالیز واریانس نشان داد که بین رفتار شهروندی و محل زندگی تفاوت معنی داری وجود دارد و تعیبی شفه حاکی از تفاوت بارز بین گروه اول (شمال) و چهارم (جنوب) بود ($F = 1/198$). این نتیجه با پژوهش‌های (ذکائی، ۱۳۸۹)، (فتحی و ثابتی، ۱۳۹۰) و (شریعت، ۱۳۹۰) همخوانی داشت اما با نتایج پژوهش (شمس ناتری و عطازاده، ۱۳۸۹) متفاوت بود. این شرایط می‌تواند به علت وضعیت مناسب تحصیلی و در دسترس بودن امکانات ورزشی مناسب باشد که فاکتورهای بسیار تاثیرگذار و مثبت در گرایش دانش‌آموزان ورزشکار به ارائه رفتار شهروندی مناسب می‌باشند.

به طور کلی می‌توان گفت در خرده مقیاس‌های رفتار شهروندی و متغیر جنسیت تفاوت معنی داری وجود دارد. همچنین بین میزان رفتار شهروندی با دو متغیر محل زندگی و وضعیت اقتصادی خانواده‌ها رابطه معنی داری وجود دارد. بر این اساس توصیه می‌شود، با ارائه برنامه‌های استراتژیک ملی مناسب در جهت رفع مشکلات اقتصادی و فرهنگی و آگاهی خانواده‌ها از مسایل مربوط به جنسیت دانش‌آموزان قدم‌های مفیدی برداشته شود.

منابع

۱. ابن تراب، مریم (۱۳۸۵). حقوق شهروندی از دیدگاه حضرت علی (ع). سال یازدهم، ۲۱، ص ۱۸-۲۹.
۲. اذانی، م. (۱۳۹۰). تحلیلی بر فرهنگ شهروندی در شهر یزد. فصلنامه علمی و پژوهشی، ۱، ص ۱۰۲-۸۱.
۳. تقوایی، م. (۱۳۸۹). تحلیلی بر سنجش عوامل مؤثر بر مشارکت شهروندان در مدیریت شهری. فصلنامه مطالعات و پژوهش های شهری، ۱(۲)، ۳۴-۵۰.
۴. پورعزت، ع. ا. (۱۳۸۹). الگوی منطقی منشور حقوق شهروندی بر پایه بررسی تطبیقی اسناد موجود. فصلنامه علمی پژوهشی رفاه اجتماعی، ۷(۲۶)، ص ۶۴-۷۲.
۵. ذکائی، س. (۱۳۸۹). اخلاق شهروندی، فصلنامه انجمن جامعه شناسی ایران. تهران، مؤسسه نشر کلمه، ۵(۱)، ص ۸۰-۶۱.
۶. رضوی، م.، خزایی، س. ع. (۱۳۸۷). حقوق شهروندی در فرایند کشف جرم. فصلنامه دانش انتظامی، ۹(۴)، ص ۷۸-۹۴.
۷. زارعی، م. (۱۳۸۹). آرایه مدل جامع عوامل مؤثر بر توسعه رفتار شهروندی سازمانی مطالعه موردی کارکنان شرکت ملی نفت ایران. فصلنامه علمی و پژوهشی، ۵(۲)، ص ۵۵-۷۲.
۸. زیاری، ک. (۱۳۹۲). ارزیابی میزان آگاهی های عمومی شهروندان پیرانشهر از حقوق شهروندی و قوانین شهری. پژوهش های جغرافیای برنامه-ریزی شهری، ۲(۱)، ص ۷۷-۵۹.
۹. شربتیان، م. ح. (۱۳۸۹). تاملی بر مبنای فرهنگ شهروندی و ارائه راهکارهایی برای گسترش آن. فصلنامه مطالعات فرهنگی و اجتماعی، شماره هشتم، ص ۱۵۴-۱۱۹.
۱۰. شریعت، ف. (۱۳۹۰). امر سیاسی و حقوق شهروندی در فلسفه سیاسی غرب. پژوهشنامه علوم سیاسی، سال سوم، شماره اول.
۱۱. شریفیان ثانی، م. (۱۳۸۸). فرهنگ شهری، مشارکت شهروندی، حکمرانی شهری و مدیریت شهری. ۱(۸)، ص ۵۵-۴۲.
۱۲. شمس ناتری، م.، عطا زاده، س. (۱۳۸۸). حمایت کیفری از حقوق شهروندی در ایران، ۲(۴)، ص ۱۱۲-۱۲۳.
۱۳. عاملی، س. ر. (۱۳۸۸). تعامل جهانی شدن، شهروندی و دین. فصلنامه علوم اجتماعی، ۱(۱۸)، ص ۸۳.
۱۴. فتحی، س.، ثابتی، م. (۱۳۹۰). توسعه ساختار سازمانی شهری و گسترش فرهنگ شهروندی. ۲(۲)، ص ۱۹۶-۱۶۳.
۱۵. منوچهری، ع.، نجاتی، س. م. (۱۳۸۸). در آمدی بر نظریه شهروندی گفت و گویی در فلسفه سیاسی هابرماس. فصلنامه علوم اجتماعی، ۲(۲۹)، ۲.
۱۶. نظر پور، م. ن.، منتظری مقدم، م. (۱۳۸۹). سرمایه اجتماعی و توسعه اقتصادی؛ مطالعه ای درباره مشارکت اجتماعی از منظر اسلام. فصلنامه علمی و پژوهشی، ۱۰(۳۷)، ۱۰.
۱۷. هاشمیان فر، س. ع.، گنجی، م. (۱۳۹۰). تحلیلی بر فرهنگ شهروندی در شهر اصفهان. فصلنامه علمی و پژوهشی، شماره ۳۳، ص ۴۴-۲۵.
۱۸. هاشمیان فر، س. ع.، عجمی، ش. (۱۳۹۱). بررسی فرهنگ شهروندی ساکنان بافت حاشیه‌ای شهر اصفهان. فصلنامه مطالعات شهری، ۲(۳)، ص ۲۳۰-۲۰۹.

دومین کنفرانس ملی و
اولین کنفرانس بین المللی
۲۲ خرداد
۱۳۹۴
پژوهش های نوین
در علوم انسانی
First International Conference &
Second National Conference &
on modern research
in the Humanities
12
june
2015

۱۹. Emmanuel F, Aktar S, Attarad A, Karan C.(۲۰۱۱). HIV risk behavior and practice among heroin addicts in Lohore, Pakistan. *Southeast Asian J Trop med public health*, ۳۵(۴): ۳۴۰-۳۴۸.
۲۰. Shafiabadi, A. (۲۰۰۵) vocational and educational guidance and counseling(concepts and applications). First edition. Tehran: Samt. (in Persian).
۲۱. Smayling, M., Miller, M. (۲۰۱۲). Job Satisfaction and Job Performance at the Internship Level. *Journal of Leadership, Accountability and Ethics*. ۹(۱): ۲۷-۳۳.
۲۲. Hills, D., Joyce, C., Humphreys, J. (۲۰۱۲). Validation of a Job Satisfaction Scale in the Australian Clinical Medical Workforce. *Evaluation & the Health Professions*. ۳۵(۱): ۴۷-۷۶.